
Sestry Skovajsovy

Napsali mi z redakce, že když jsem přes tu dechovku (dovolím si opravičku – když jsem kromě jiného i přes tu dechovku), tak zda bych nespáchal článek o dívčím vokálním triu Sester Skovajsových. Že bych si je snad mohl, či dokonce měl pamatovat. Zaradoval jsem se a odpověděl ano, rád se ohlédnu do předvčerejška. (Před pár roky by to bylo ještě jen do včerejška, ale čas se neustále zrychluje, držme s ním krok.) Pamětníky potěším, nepamětníky možná překvapím, pokud si následující odstavce přečtou. Povinná četba to není.

TEXT: MILOŇ ČEPELKA

Jsou mi známy od dětství, kdy jsem o nich nevěděl ještě nic a jen mi ve vnímavých uších lahodily jejich hlasy, protože, to už jsem uměl rozpoznat, byly tři, poslouchal jsem trojhlas. Znival z rozhlasu (televize ještě nebyla) a v mém malém městě také z pouličních amplionů před hlášením o povinném součtu ovocných stromů v rodinných sadech. A u kolotočů a houpaček, když přijely na pouť. Zpěv to byl příjemný, harmonický, mladý a barevný, naznačoval, že majitelky hlasů jsou jistě (hlásila se mi pomalu puberta) jak jinak než půvabné. Z etiket gramofonových desek jsem je o málo později poznal i jménem: Sestry Skovajsovy. Zvláštní. Domácky důvěrné, na rozdíl od Sester Allanových, dýchajících na mě cizokrajně a tehdy ještě neswingově z gramofonu v Armandolově *Modrém pavilonu*. Skovajsovy. Jméno neexotické, ale nikdy předtím neslyšené. Vyvolávalo představu oblíbených her v místním zámeckém parku: „Skovej se, kluku, však já tě najdu, uvidíš!“ A doma si maminka zpívala: *Loučení, až přijde loučení... jednou snad přestane slunce i hvězdy plát, ty však mě budeš mít navěky rád...* anebo *Až ti bude smutno, já přijdu k tobě zpět a potěším srdce tvé, píseň věčné touhy ti budu, drahý, pět, o veliké lásce své*. O léta později mi sice došlo, že zpívaná slova nejsou zrovna z výšin veršového umění, ale ruku na srdce, vadilo to kdy vzpomínkám na mladistvé okouzlení a neopětované city ke spolužačce té či oné, vědomé si své budoucí krásy? Nevadilo. Zpěv i tak rozvíjel emocionální

vnímavost a nelze na to zapomenout. A když přibyla polka *Lidunka*, byla to živá voda na porouchaný mlýn marné studentské lásky právě k Lídě. Tady jsem zjistil, že populární pěvecké trio nejen zpívá, ale že si slova k *Lidunce* i napsalo: *Sousedovic Lidunku mám dávno rád a kolikrát chtěl jsem jí to dát už znát, ale ona se na mě zlobí, ani slůvkem mně neodpoví*. Nevadilo, že mužský text vyslovují dívčí hlasy, notoval jsem si s nimi: *Má rozmilá Lidunko, otevři mně okénko, vždyť já tě mám tolik rád, chci se na tě podívat...* Až když hořká skutečnost zvítězila nad sněním, došlo mi: Propána! Na tě? A jen se podívat? Kdo takové touze uvěří? Kdo je tak naivní?! Ale zas to nevadilo, zas to umělo ukonejšit.

Otočme proto list. Zadáni mi vysvětlilo, že redakci interního časopisu OSA o vzpomínku na Sestry Skovajsovy ke kulatému výročí jejich profesního života požádala dcera jedné z nich. (Dohaduji se, že asi dcera té nejmladší, paní Slávky Dědičové, protože ta měla dceru Ilonu Pešanovou, jedinou z rodu, která i v další generaci zpívala, a to ve skupině *Bezinky*.) Maminka a její dvě sestry byly totiž sestry skutečné, rodné, a začaly se trojhlasně pěvecky projevovat přesně před osmdesáti roky, v Praze profesionálně o rok později. A dařilo se jim nejen u big bandu Bobka Bryena, jehož vedoucí je, mladičké, slyšel v Luhačovicích a nabídl jim spolupráci, ale brzy i s orchestry Jaroslava Maliny, Jozefa Vencľů či Slávy

Foto: archiv dědičky Ilony Pešanové

Emana Nováčka a stejně tak s kapelami dechovými či takzvanými univerzálními, které vedli Sláva Mach, Emil Kaplánek, Karel Valdauf, Karel Vacek, Václav Bláha, Václav Berka či F. A. Tichý. A hvězdní byli nejen kapelníci, nýbrž i kolegové spolupěvci Oldřich Kovář, Jára Pospíšil, Standa Procházka a další. Když jsem přijal úkol oslavit jubileum, nebudu se přece uculovat nad slabinami tehdejší písničkové produkce, ale naopak vzdám hold nezpochybnitelné pěvecké profesionalitě a v textařině zase smyslu pro potřebu nenáročného, ale vděčného posluchače, který v zábavné hudbě hledá to, k čemu je určena, tedy zábavu, a nepitvá kritickým skalpelem prostředky, jimiž je dosahováno výsledku. To je na jinou debatu, a ta byla až dosud téměř vždycky zbytečná. Oceňujme, co

si uznání zaslouží, vzdejme úctu tam, kde je namístě. Dopřeji proto sestřám s respektem ke společné poloanonymitě také osobní totožnost. Narodily se v Řetechově, v dědině nedaleko Luhačovic, kde měl jejich tatínek populární kapelu, a tak žádný div, že se Jiřina (1919–1991, první hlas), Lída (1921–1999, druhý hlas) a Slávka (1926–2015, třetí hlas) potatily. Zpívaly si nejdřív pro sebe a pro sousedy, pak s otcovým orchestrem v Luhačovicích a pak – to už jsem uvedl výše – díky Bobku Bryenovi alias Ladislavu Bobkovi v Praze. S nejmladší z nich, s paní Slávkou Dědičovou, jsem se setkal v roce 1996, šest let potom, co pěveckou činnost ukončily. V rozhlasovém pořadu *Dechovka, to je moje* jsme se hezky pobavili nad jejich nejpozdnějšími autorskými úspěchy, nad Kubešovými

polkami *Přerovanka*, *Hradišťanka*, *Posvícenská* atd., jimiž završily svou profesi textařskou. Tehdy mi paní Slávka připomněla, že po celý život sloužily oběma hudebním žánrům, dechové hudbě i popu. Od šedesátých roků minulého století také v různých vinárnách, nejdříve, jedenáct let, ve Slovanském domě na Příkopech. A natočily, panečku, na 500 gramofonových snímků! Byly přirozeně muzikální, byly poctivé, vstřícné, obecnostvo a posluchačstvo nešidily, proto si zaslouží uznanou vzpomínku.

Dceři Iloně Pešanové upřímně děkuji za impuls k činu, neboť tak to má být: potomci mají mít ve vážnosti své předky, mají se v úctě sklánět před jejich poctivou prací a mít je za dobrý a následováním příklad. ☒